

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๔๒.๒/๑๔๔๒

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส5278 ลิขิต ✓
รับที่ : ส4822/55
วันที่ : 03 พ.ค. 55 เวลา : 15:26

๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

สพต.รับที่ ๒๘๓
วันที่ 3 พ.ค. 55
เวลา 16.00 น.

เรื่อง ขออนุมัติแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๓๗๖๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐ เล่ม

๒. สรุปสาระสำคัญแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และเป็นไปตามมติของคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานฯ โดยที่ประชุมมอบหมายให้กรมควบคุมโรค ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ นำเสนอ และ เป็นไปตามมติของคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ให้เสนอแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ต่อไป

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ส่งเรื่อง ขออนุมัติแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ เพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรี ความละเอียดตามหนังสือด่วนที่สุด ที่สธ ๐๔๔๒.๒/๑๑๔๗ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ แต่เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีจึงเห็นชอบให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องที่ไม่สามารถเสนอคณะรัฐมนตรีได้ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎรคืนส่วนราชการเจ้าของเรื่อง ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องดังกล่าว พร้อมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข โดยหากประสงค์จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ให้เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ประกอบกับ...

ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ เห็นชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอขอปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานหลักและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง อธิบดีกรมควบคุมโรค เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานควบคุมการบริโภคยาสูบของชาติ รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม นั้น

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กรมควบคุมโรคได้มีคำสั่งที่ ๒๑๘/๒๕๕๒ สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำแผนควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ คำสั่งที่ ๓๘๖/๒๕๕๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และคำสั่งที่ ๔๒๕/๒๕๕๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานฯ เพิ่มเติม ประกอบด้วยคณะทำงานและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดกรอบจัดทำแผน มาตรการและแนวทางการดำเนินงานควบคุมการบริโภคยาสูบนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการและคณะทำงานฯ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ขึ้น และคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ ได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ และมอบหมายให้กรมควบคุมโรคจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติดังกล่าว

กรมควบคุมโรคร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗) ตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการ ๔ ปี ดังกล่าว

ในการประชุมคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบการปรับแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ที่ ๖ การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผิดกฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การแก้ปัญหาการควบคุมยาสูบโดยใช้มาตรการทางภาษี ซึ่งกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และเห็นชอบให้มีการปรับระยะเวลาดำเนินการในแผน ปฏิบัติการทั้ง ๘ ยุทธศาสตร์ ให้เป็นปัจจุบัน ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗) และมอบหมายให้กรมควบคุมโรคนำแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบ

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้นำประเด็นมาตรการในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพด้านยาสูบ เสนอต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๓ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ ในการประชุมดังกล่าว สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการบริโภคยาสูบ ตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ดังกล่าว

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(ไม่มี)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

(ไม่มี)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการควบคุมยาสูบตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ต้องใช้มาตรการที่บูรณาการหลายด้าน จากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการลดอุปสงค์ด้วยราคาและภาษี การลดอุปสงค์ด้วยการควบคุมกลยุทธการตลาดของผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการส่งเสริมให้ผู้บริโภคลดและเลิกใช้ยาสูบ ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงานรองรับ จึงจะบรรลุความสำเร็จการควบคุมยาสูบของประเทศได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ เพื่อผลักดันให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการควบคุม ยาสูบ เพื่อมุ่งสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่ และสุขภาพที่ดีของประชาชนต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการบริโภคยาสูบส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชนและเศรษฐกิจ โดยสาเหตุ การเสียชีวิตในอันดับต้นๆ คือ โรคหลอดเลือด และโรคมะเร็ง ล้วนแต่มีสาเหตุเกี่ยวเนื่องกับการบริโภคยาสูบ ทำให้ประเทศต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เกิดจากโรคที่เกี่ยวข้องกับยาสูบ มูลค่าหลายแสนล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ ความพยายามแทรกแซงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบต่อกระบวนการนโยบายควบคุมยาสูบ และการแจ้งราคานำเข้าของบุหรี่ต่างประเทศ ในราคาที่ต่ำ ไม่สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการขึ้นภาษี สรรพสามิตยาสูบที่ไม่ได้เพิ่มสูงกว่าอัตราเงินเพื่อ ส่งผลให้บุหรี่ในท้องตลาดมีราคาถูก และกลยุทธการตลาดของ อุตสาหกรรมยาสูบใหม่ๆ มีส่วนสำคัญในการโน้มน้าวให้ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนและผู้หญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงใน การบริโภคยาสูบมากยิ่งขึ้น ประกอบกับประเทศไทยได้ร่วมให้สัตยาบันตามอนุสัญญาการควบคุมยาสูบ แห่งองค์การอนามัยโลก (World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control : WHO FCTC) เป็น ประเทศอันดับที่ ๓๖ จาก ๑๗๔ ประเทศที่ลงนามแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) โดยมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่ประเทศรัฐภาคีต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ อนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก (WHO FCTC) เป็นกฎหมายบุหรืโลกที่เกิดจาก ประเทศสมาชิกขององค์การอนามัยโลก มีมติเรียกร้องให้กำหนดกลไกทางกฎหมายหรือกรอบแนวทาง การดำเนินการในระดับนานาชาติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริโภคยาสูบ และสกัดกั้นการแพร่ระบาดของ การติดบุหรี่ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอันดับต้นๆ ที่ทุกประเทศต้องร่วมมือกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการควบคุมการบริโภคยาสูบอย่างเร่งด่วน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงานรองรับ เพื่อสนับสนุนและผลักดัน ให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ และให้เป็นไปตาม อนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก ดังกล่าว

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ จัดทำขึ้นโดยความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๔.๑ วิสัยทัศน์ (Vision) : การควบคุมยาสูบของประเทศมีประสิทธิภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ พันธกิจ (Mission) : สนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมกันเฝ้าระวังและดำเนินการ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนไทยให้ได้มาตรฐาน ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้พ้นจากการเสพติด เจ็บป่วย พิการ และตายอันเนื่องมาจากอันตรายของยาสูบ

๔.๓ จุดมุ่งหมายสูงสุด (Ultimate Goals) :

๔.๓.๑ การลดอัตราการบริโภคยาสูบของประชาชน

๔.๓.๒ การลดปริมาณการบริโภคยาสูบต่อหัวประชากร

๔.๓.๓ การทำให้สิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๔.๔ เป้าหมาย (Targets) :

๔.๔.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ อัตราการสูบบุหรี่ปัจจุบันของประชากรไทย อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป โดยรวมและประชากรชาย ลดลงเหลือร้อยละ ๑๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ขณะที่อัตราการสูบบุหรี่ปัจจุบันของประชากรหญิง อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ไม่เพิ่มขึ้นจากฐานข้อมูลการสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๔.๒ ปริมาณการบริโภคยาสูบต่อหัวประชากรต่อปี ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๔.๓ ควบคุมมิให้อัตราการบริโภคยาสูบชนิดอื่นๆ เช่น บุหรี่ไร้ควัน เพิ่มขึ้นจากฐานข้อมูลการสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๔.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ อัตราการได้รับควันบุหรี่มือสองของประชาชน ลดลงร้อยละ ๕๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๕ ยุทธศาสตร์ (Strategies) ที่สำคัญในการดำเนินการควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศ ประกอบด้วย ๘ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันมิให้เกิดผู้บริโภคยาสูบรายใหม่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมให้ผู้บริโภคลด และเลิกใช้ยาสูบ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การลดพิษภัยของผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างเสริมความเข้มแข็งและพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานควบคุมยาสูบของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การควบคุมการค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผิดกฎหมาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การแก้ปัญหาคอมพิวเตอร์ควบคุมยาสูบโดยใช้มาตรการทางภาษี
- ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การเฝ้าระวังและควบคุมอุตสาหกรรมยาสูบ

การดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนในการ...

ในการเข้ามามีส่วนร่วมจากสมาชิกสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้มีการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยกรมควบคุมโรค ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ ขึ้น และกระทรวงสาธารณสุขได้มีคำสั่งที่ ๖๒๒/๒๕๕๔ สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติและตามอนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ และผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และตามอนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก ประสบผลสำเร็จ เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

เนื่องจากการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ต้องใช้มาตรการที่บูรณาการหลายด้าน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน กระทรวงสาธารณสุขจึงเสนอแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ ต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อจะได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนถือปฏิบัติ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงานรองรับ เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ รวมทั้งเป็นไปตามอนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

(ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

๖.๑ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ จากการดำเนินการควบคุมปัญหาการบริโภคยาสูบ ทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ที่เกิดจากโรคทุกโรคที่เกี่ยวข้องกับยาสูบลดลง และลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศได้

๖.๒ ผลกระทบทางสังคม จากการดำเนินการควบคุมปัญหาการบริโภคยาสูบ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผู้ที่สูบบุหรี่สามารถลดและเลิกการบริโภคยาสูบได้ ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ก็ได้รับการคุ้มครองสุขภาพ จากการที่สิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่ นอกจากนี้การบริโภคยาสูบที่ลดลงเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ปัญหายาเสพติดลดลงด้วย

๖.๓ ผลกระทบทางการเมือง จากการดำเนินการควบคุมปัญหาการบริโภคยาสูบ จะทำให้รัฐบาลได้รับความชื่นชม เนื่องจากเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งได้รับการยอมรับการเป็นผู้นำการควบคุมยาสูบในระดับประเทศและนานาชาติด้วย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ค่าใช้จ่าย : แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ ประมาณการวงเงินค่าใช้จ่ายงบดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ รวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๑.๖๔ ล้านบาท (หนึ่งพันหกร้อยหนึ่งล้านหกแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

แหล่งที่มา...

แหล่งที่มา : จากงบประมาณแผ่นดิน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๑.๖๔ ล้านบาท (หนึ่งพัน หกร้อยหนึ่งล้านหกแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
คณะกรรมการ ควบคุมการบริโภค ยาสูบแห่งชาติ	๕	๐	คณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การควบคุม ยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และมอบหมาย ให้กรมควบคุมโรคจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการ ตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการควบคุมการบริโภค ยาสูบแห่งชาติ มีมติเห็นชอบรายละเอียดแผนปฏิบัติการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๗) ตามแผนยุทธศาสตร์การ ควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และ มอบหมายให้กรมควบคุมโรคนำแผนยุทธศาสตร์การ ควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ เสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการควบคุมการบริโภค ยาสูบแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบรายละเอียดการปรับแผน ปฏิบัติการยุทธศาสตร์ที่ ๖ การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ที่ผิดกฎหมาย และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การแก้ปัญหาการ ควบคุมยาสูบโดยใช้มาตรการทางภาษี ซึ่งกรม สรรพสามิต กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก และเห็นชอบให้มีการปรับระยะเวลา ดำเนินการในแผนปฏิบัติการทั้ง ๘ ยุทธศาสตร์ให้เป็น ปัจจุบัน ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) โดยให้เสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ	๑	๐

สาระสำคัญโดยย่อ

ในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีมติให้การสนับสนุนการดำเนินงาน และเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการบริโภคยาสูบ ตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา	๑	๐
---------------------------------	---	---

เห็นชอบ โดยมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนดังกล่าว เช่น โครงการรณรงค์สนามกีฬาทั่วไทย ปลอดเหล้า ปลอดบุหรี่ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้ทุกที่ปลอดควันบุหรี่

กระทรวงคมนาคม	๑	๐
---------------	---	---

เห็นชอบกับหลักการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ปลอดควันบุหรี่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงฯ

กระทรวงการ พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของ มนุษย์	๑	๐
--	---	---

เห็นชอบ เพื่อการเฝ้าระวัง และดำเนินการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนไทยให้ได้มาตรฐานเพื่อให้ออกจากการเสพติด เจริญป่วย พิการ และเสียชีวิต เนื่องจากอันตรายจากยาสูบ

กระทรวงมหาดไทย	๑	๐
----------------	---	---

เห็นชอบในหลักการ โดยขอปรับแก้ข้อความในหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในแผนยุทธศาสตร์ที่ ๔.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓.๑ (๒) จากเดิม กรุงเทพมหานคร เป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ เพื่อให้ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล

หน่วยงาน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	สาระสำคัญโดยย่อ
กระทรวงแรงงาน	๘	๐	เห็นชอบในหลักการ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผน เพื่อสร้างความตระหนักต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
สำนักงาน คณะกรรมการ พัฒนาการ เศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	๘	๐	เห็นชอบในหลักการ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้ ๑. เห็นควรให้พิจารณาถึงผลกระทบของแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ -๒๕๕๗ กับนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีผลกระทบระหว่างกัน ๒. สำหรับแนวทางและมาตรการ ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ เห็นควรดำเนินการดังนี้ ๒.๑ ควรพิจารณาหาแนวทางให้ผู้สูบบุหรี่มีส่วนร่วมจ่ายในค่ารักษาพยาบาลสำหรับการเข้าถึงยาช่วยเลิกสูบบุหรี่ในระบบหลักประกันสุขภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้สูบบุหรี่มีการดูแลสุขภาพของตนเองให้มากยิ่งขึ้น ๒.๒ ให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริมการเลิกบุหรี่ที่ใช้อิทธิพลของความสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าการรักษาผู้ติดบุหรี่เป็นรายบุคคล โดยใช้การสื่อสารสาธารณะผ่านช่องทางเครือข่ายทางสังคมออนไลน์(Social Network) ๒.๓ ในการบังคับใช้กฎหมาย เห็นควรให้มีกลไกที่เกิดจากบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ร่วมกันกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเชิงรุกและให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเฝ้าระวังและกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ

หน่วยงาน เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย
สำนักงานประมาณ ๘ ๘

สาระสำคัญโดยย่อ

เห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ โดยเห็นควรให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ รองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและเหมาะสม สำหรับองค์กรภาคเอกชน เห็นสมควรให้เสนอขอรับเงินสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

กรมประชาสัมพันธ์ ๘ ๘

เห็นชอบ โดยยินดีสนับสนุนการจัดทำแผนงานโครงการ เชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน ๘ ๘
คณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภค

เห็นชอบ

สำนักงานตำรวจ ๘ ๘
แห่งชาติ

เห็นชอบ และไม่มีข้อแก้ไขหรือเพิ่มเติม

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ เห็นชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอขอปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ

๙.๒ กรอบอนุสัญญาการควบคุมยาสูบแห่งองค์การอนามัยโลก (WHO FCTC)

- ข้อ ๕.๓ การห้ามอุตสาหกรรมบุหรืหรือแทรกแซงนโยบายควบคุมยาสูบ
- ข้อ ๖ การแก้ปัญหาการบริโภคยาสูบโดยใช้มาตรการทางภาษี
- ข้อ ๘ การปกป้องจากการได้รับควันบุหรืมือสอง
- ข้อ ๙ - ๑๐ การควบคุมสารพิษและการเปิดเผยส่วนประกอบผลิตภัณฑ์ยาสูบ

- ข้อ ๑๑ ฉลาก หีบห่อ และบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- ข้อ ๑๒ การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างจิตสำนึกของสาธารณชน
- ข้อ ๑๓ การห้ามโฆษณา ส่งเสริมการขายและการให้การสนับสนุนโดยธุรกิจยาสูบ
- ข้อ ๑๔ การเลิกบุหรี่และการบำบัดรักษา
- ข้อ ๑๕ การควบคุมการค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผิดกฎหมาย
- ข้อ ๑๖ การขายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่ผู้เยาว์ และการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยผู้เยาว์
- ข้อ ๑๗-๑๘ การปลูกพืชทดแทนยาสูบ
- ข้อ ๑๙ ความรับผิดชอบ
- ข้อ ๒๐-๒๑ การวิจัยและเฝ้าระวังผลกระทบจากการบริโภคยาสูบ และการรายงานข้อมูลและผลการดำเนินการตามข้อต่างๆ

๙.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

- มาตรา ๕ (๑) จัดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็นเขตสูบบุหรี่และเขตปลอดบุหรี่
- มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่

๙.๔ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕

- มาตรา ๔ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย ขาย แลกเปลี่ยนหรือให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบ แก่บุคคลซึ่งตนรู้ว่าผู้ซื้อหรือผู้รับเป็นผู้มีอายุไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์
- มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยใช้เครื่องขาย
- มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
- (๑) ขายสินค้าหรือให้บริการโดยมีการแจก แคม ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ แล้วแต่กรณี
 - (๒) ขายผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยแจก แคม ให้หรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่นหรือการให้บริการอย่างอื่นประกอบ
 - (๓) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทน แก่ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแก่นำหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบมาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

- มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดแจกจ่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบในลักษณะเป็นตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่หลาย หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้เสพผลิตภัณฑ์ยาสูบนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการให้ตามประเพณีนิยม
- มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบในสิ่งพิมพ์ ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นการโฆษณาได้ หรือใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบในการแสดงการแข่งขัน การให้บริการหรือการประกอบกิจกรรมอื่นใด ที่มีวัตถุประสงค์ให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสินค้าที่ใช้ชื่อหรือเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นเครื่องหมายของสินค้านั้นในลักษณะที่อาจทำให้เข้าใจได้ว่าหมายถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้าเพื่อขาย หรือเพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป หรือโฆษณาสินค้าอื่นใดที่มีรูปลักษณะทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ซิการ์แรตหรือบุหรี่ยิการ์ตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ หรือหีบห่อผลิตภัณฑ์ดังกล่าว
- มาตรา ๑๑ ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายได้จะต้องมีส่วนประกอบตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา ๑๒ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องแสดงฉลากที่หีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบก่อนที่จะนำออกจากแหล่งผลิตหรือก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี
- มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้ใดขายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มีได้แสดงฉลากตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒ บนหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบ

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุข เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

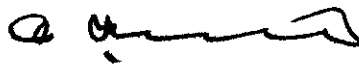
๑๐.๑ อนุมัติแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗

๑๐.๒ เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ และให้จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณรองรับแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี

๑๐.๓ เห็นชอบให้สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานและบริหารจัดการเพื่อให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทยา บุรณศิริ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ

โทร. ๐ ๒๕๘๐ ๗๑๖๑ , ๐ ๒๕๘๐ ๙๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๕๘๐ ๗๑๖๒ , ๐ ๒๕๘๐ ๙๒๓๗